WVS
Postbus 1130
4700 BC Roosendaal
Tel.: 0165 - 59 65 00
Fax: 0165 - 56 12 63
E-mail: info@wvs.nl
Website: www.wvs.nl
K.v.K. Breda: 20160803

Aan: Algemeen Bestuur
Van: Dagelijks Bestuur

Kenmerk: 7/45 A
Onderwerp: Notitie inzake bezuinigingsvraag gem. Etten-Leur

Roosendaal, 26 mei 2020

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Tijdens het AB van 6 april jl. is door wethouder Vrolijk (Etten-Leur) gevraagd of inzichtelijk kan worden gemaakt wat de gevolgen zullen zijn van een bezuiniging van 5, 10 en 15 % op de begroting van WVS.

In deze notitie wordt ingegaan op de vraag van wethouder Vrolijk. De beantwoording is toegespitst op de gemeente Etten-Leur, maar is vanzelfsprekend ook van toepassing op de overige 8 deelnemende gemeenten.

Actuele situatie:

Uitgaande van de gemeentelijke bijdrage van € 9.378.000 voor 2021 (ontwerp begroting 2021) en een gemiddeld aantal SW-medewerkers van 2161 (peildatum: 1 januari 2020), komt de gemiddelde gemeentelijke bijdrage per SW-medewerker op € 4.340. Dit betekent voor de gemeente Etten-Leur een voorlopige bijdrage van € 1.024.159. De bezuinigingsbedragen van respectievelijk 5, 10 en 15 % zijn in onderstaand overzicht weergegeven.

Betalende Gemeente	Beginstand 2020	Gem. bijdrage 2021	Bezuiniging 5 %	Bezuiniging 10 %	Bezuiniging 15 %
Etten-Leur	**236**	€ 1.024.159	€ 51.208	€ 102.416	€ 153.624
Eindtotaal	**2.161**	€ 9.378.000	€ 468.900	€ 937.800	€ 1.406.700

De jaarrekening 2019 sluit met een voordelig exploitatieresultaat van € 2.601.000. Het totale resultaat van WVS komt tot stand uit drie hoofdactiviteiten, te weten het subsidie resultaat, het operationeel resultaat en de bijzondere baten en lasten. Na aftrek van een aantal reserveringen en bestemmingen resteert er over 2019 nog een positief saldo van € 1.560.000. Dit resultaat is louter gerealiseerd als gevolg van niet te beïnvloeden positieve gebeurtenissen in 2019. Voorgesteld wordt het bedrag uit te keren aan de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal Wsw-werknemers dat uit iedere gemeente afkomstig is per 1 januari 2018 (dit is conform de berekening van de gemeentelijke bijdrage 2019). Op de totale gemeentelijke bijdrage in 2019 ad € 8.182.000 betekent dit een teruggave van 19 %.

1. Inleiding:

WVS heeft de afgelopen jaren een transitie doorgemaakt van SW-bedrijf naar ontwikkelbedrijf voor een doelgroep met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Naast de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening voert WVS het beschut werken uit in opdracht van de 9 gemeenten. Tevens ontwikkelt WVS in opdracht van de ISD Brabantse Wal en het Werkplein Hart van West-Brabant mensen vanuit de bijstand zodat ze kunnen aansluiten bij een plek op de reguliere arbeidsmarkt.

De infrastructuur van WVS en het netwerk van werkgevers waar WVS mee samenwerkt zijn nodig om enerzijds de beschermde werkgelegenheid voor de doelgroep te kunnen bieden en anderzijds de doelgroep te ontwikkelen zodat zij zich staande kunnen houden in de reguliere arbeidsmarkt. We zien dat de huidige beschut werkers een grotere begeleidingsbehoefte hebben dan de SW-medewerkers waardoor de begeleidingskosten per medewerker gaan stijgen. Daarnaast vraagt het ontwikkelen van mensen die langdurig aan de zijlijn hebben gestaan ook veel en intensieve begeleiding om ze vaardig te maken voor een plek op de reguliere arbeidsmarkt.

WVS is een efficiënte organisatie die ten opzichte van de landelijke bedrijven goed scoort op het inverdien vermogen en de bedrijfsvoering, maar slecht scoort op de gemiddelde loonsom van de SW-medewerkers. Qua (kosten van) bedrijfsvoering hoort WVS tot de top 5 van meest efficiënte SW-bedrijven in het land. De bezuinigingen op de rijksbijdrage SW die van 2015 tot en met 2020 zijn doorgevoerd hebben WVS hard geraakt. In de bijlage is een samenvatting van de thermometer SW door Berenschot bijgevoegd waarin inzichtelijk gemaakt wordt dat landelijk de gemeenten steeds meer moeten bijdragen door de bezuinigingen op de rijksbijdrage SW. Tevens wordt het operationeel resultaat en de loonkosten SW tussen het landelijk gemiddelde en WVS inzichtelijk gemaakt.

2. Financiering van WVS:

Baten	**Beïnvloedbaar**	**Bedrag 2019** (x € 1.000,-)
Netto omzet deelnemende gemeenten	Nee*	€ 10.645
Netto omzet derden	Nee*	€ 21.962
Rijksbijdrage SW	Nee	€ 51.116
Loonkostensubsidie Beschut Werken	Neutraal **	€ 740
Loonkostensubsidie Participanten	Neutraal **	€ 151

*De omzet is nauwelijks (nog) beïnvloedbaar. WVS heeft zijn omzet nog redelijk op peil kunnen houden, ondanks de uitstroom van meer dan 600 SW-medewerkers in de afgelopen 5 jaar. De omzet zal de komende jaren eerder verminderen dan stijgen als gevolg van de verdere uitstroom van SW-medewerkers. Voor een deel wordt de SW-uitstroom opgevangen door de instroom van beschut werkers, maar de inverdien capaciteit van deze doelgroep is lager en de instroom is kleiner dan de uitstroom SW waardoor werk verdwijnt voor doelgroep (vangnet).

**Neutraal i.v.m. compensatie van de loonkosten over het gedeelte dat deze groep niet zelfstandig kan inverdienen op basis van het Wettelijk Minimum Loon (WML). De positieve effecten vallen bij het Werkplein en de ISD doordat mensen uit de uitkering zijn. Er wordt door WVS alleen loonkostensubsidie (LKS) ontvangen voor het gedeelte dat de medewerker niet kan inverdienen. Daarnaast heeft WVS de uitdaging om werk op WML-niveau te vinden. Voor participanten krijgt WVS geen begeleidings-vergoeding echter wel LKS ter compensatie van de verminderde inverdiencapaciteit. Het is niet realistisch dat participanten meer kunnen verdienen om de begeleidingskosten terug te verdienen.

Lasten	**Beïnvloedbaar**	**Bedrag 2019** (x € 1.000,-)
Personeelskosten SW	Nee	-€ 61.444
Personeelskosten Beschut Werken	Nee	-€ 1.318
Personeelskosten Participanten	Nee	-€ 538
Personeelskosten Regulier personeel	Beperkt	-€ 13.651
Afschrijvingen	Beperkt*	-€ 1.624
Financieringskosten	Beperkt**	-€ 186
Overige bedrijfskosten	Beperkt	-€ 5.029
Grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	Order gerelateerd	-€ 10.026

* Beperkt beïnvloedbaar. Er wordt al een zeer terughoudend investeringsbeleid gevoerd.
** WVS heeft een aantal langlopende leningen en kortgeldleningen om de bedrijfsvoering te laten draaien. Uitstellen van investeringen zal slechts een beperkte invloed hebben op de financieringskosten. WVS moet wel voldoende cashflow zien te houden.

3. Mogelijkheden voor bezuinigingen:

Zoals uit de voorgaande overzichten blijkt, zijn de exploitatiekosten van WVS in slechts (zeer) beperkte mate echt beïnvloedbaar. Inkrimping van het reguliere personeelsbestand zal direct een (negatief) effect sorteren op de aansturing en begeleiding van het SW-personeel en andere doelgroepen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast komen hierdoor projecten in gevaar die in de keten juist besparingen opleveren (bijv. leerwerktrajecten). Door WVS wordt al jarenlang een zeer terughoudend investeringsbeleid gevoerd. Nieuwe investeringen of vervangingen worden slechts gedaan als dit echt niet anders kan en / of dit vanuit financieel oogpunt gunstig is. De bedrijfskosten van WVS behoren, vergeleken met SW-bedrijven van gelijke grootte, tot de laagste in Nederland. Aangezien WVS behoort tot de top 5 van SW-bedrijven met de meest efficiënte bedrijfsvoering, zal een bezuiniging van 5, 10 of 15 % zeker ten koste gaan van de kwaliteit van dienstverlening en daarmee ook van de inverdien capaciteit van het totale bedrijf. Dit zal onherroepelijk leiden tot een neerwaartse spiraal. Deze opvatting is ook in lijn met de uitgangspunten in de Kaderbrief 2021 waarnaar wij u kortheidshalve verwijzen.

Een intensievere samenwerking met het Werkplein Hart van West Brabant en de ISD Brabantse Wal, leidt tot meer mensen in ontwikkeling brengen die extra ondersteuning nodig hebben zodat ze zo zelfstandig mogelijk aan het werk kunnen. De positieve effecten daarvan leiden tot een hogere besparing op de uitkeringen en daarmee ook tot de gewenste besparingen op de gemeentebegroting.

Wij vertrouwen er op u met deze toelichting duidelijk te hebben gemaakt dat, zonder afbreuk te doen aan de wettelijke taken van de gemeente, een bezuiniging van 5, 10 of 15 % op de gemeentelijke bijdrage niet mogelijk is.

Het dagelijks bestuur van WVS-groep,

de secretaris, de voorzitter,

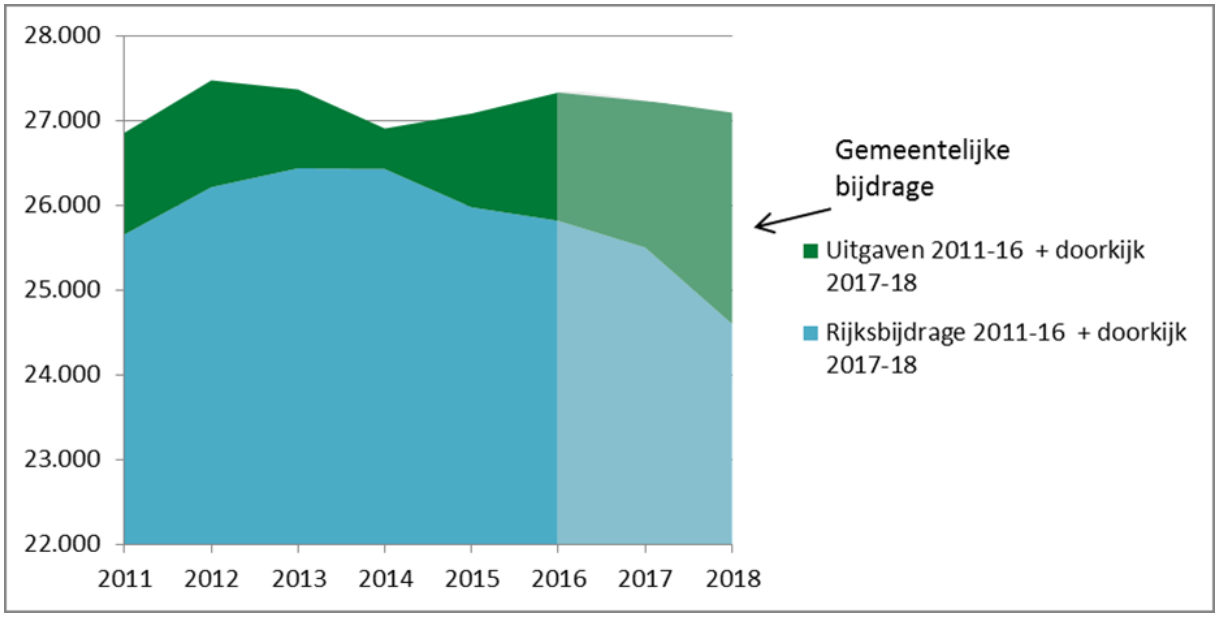

P.F.J.M. Havermans L.G.M. van der Beek.

Bijlage: Samenvatting Thermometer SW door Berenschot

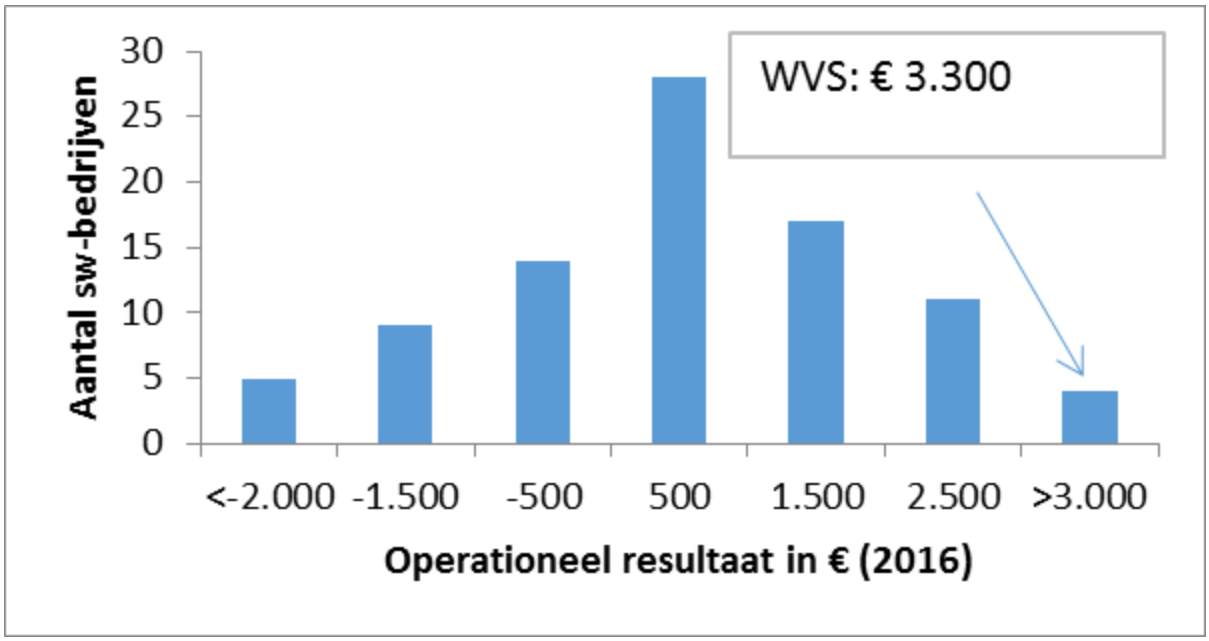
Ontwikkeling uitgaven SW: realisatie en doorkijk

Uitgaven en bijdragen in € 1.000 per SE

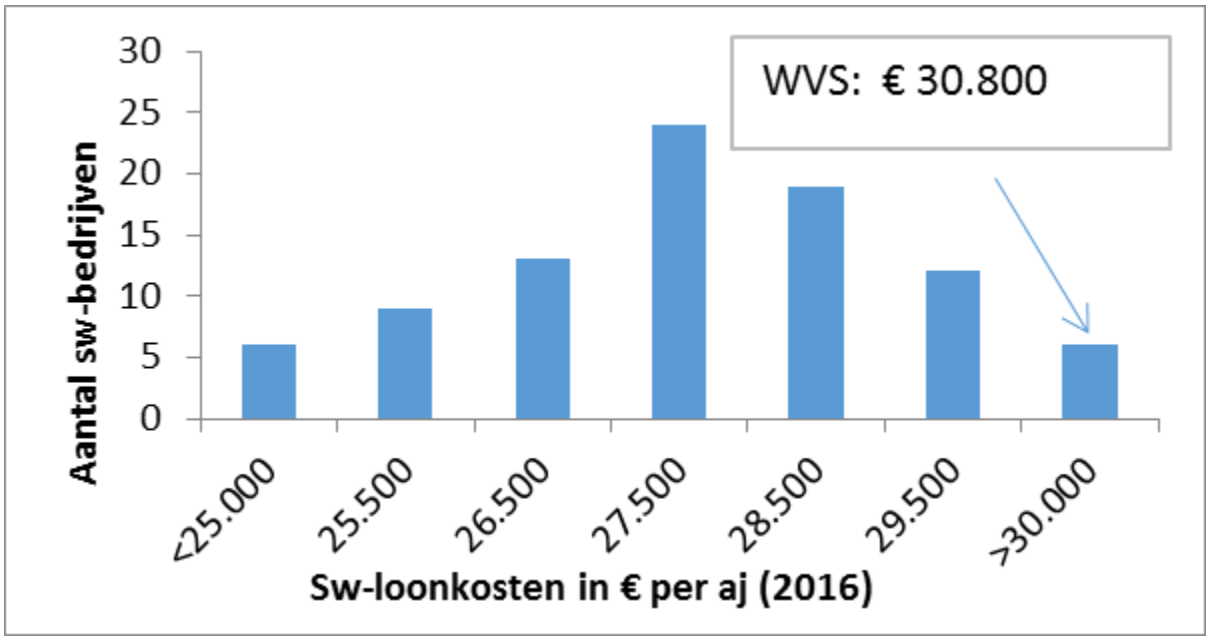
In 2016 droegen gemeenten landelijk € 126 miljoen bij, dat steeg naar € 190 miljoen in 2018.

Vergelijking operationeel resultaat per SE

- WVS € 3.300 per SE.
- Landelijk gemiddelde: € 400 per SE.

Vergelijking SW loonkosten

- WVS: € 30.800 per SE / Landelijk gemiddelde: € 27.800 per SE.

Belangrijkste redenen voor de relatief hoge SW loonkosten:
- Relatief weinig mensen in loonschaal 0 t/m B: 36 % tegen landelijk gemiddeld 50 %.
- Relatief weinig mensen in begeleid werken, waar de loonkostensubsidie slechts rond € 10.000 bedraagt: 1 % tegen landelijk gemiddeld 6 %.

Oorzaak: Tot 2013 kende WVS uitloopschalen voor SW medewerkers waardoor zij relatief een hoger salaris hebben en begeleid werken onaantrekkelijk was vanwege de hoge lonen bij WVS.